

Festival del Mar. Una mirada diferent?, però necessària

Àngela Coronado

Entre els dies 3 i 8 de juny al teatre Municipal de Palma, s'ha celebrat la 3a Edició del Festival del Mar, Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic de Mallorca.

Dirigit per Frieder M. Egermann, ha comptat amb el suport del Govern de les Illes Balears, la Conselleria de Turisme i Cultura, el Consell Insular de Mallorca i l'Ajuntament de Palma, amb coordinació del col·lectiu Ben Amics.

En total, s'hi han presentat vuit llargmetratges i vint-i-cinc curtsmetratges de diferents nacionalitats, que mostren un cinema diferent, independent i de molt bona qualitat, compromès amb la realitat social de la nostra època.

Nou dels curtsmetratges presentats han estat de producció espanyola, així com el llargmetratge *Dos miradas*, dirigit per Sergio Candel. El pressupòsit

per a la presentació de les obres és que no hagin estat estrenades comercialment a Espanya.

Vaig tenir el plaer de ser present a la clausura del festival, on el jurat, constituït per David Mataró, curtsmetragista mallorquí; Lina Mira, actriu i component de *Las Diabéticas Aceleradas*; i Juan Carlos Elvira, realitzador i organitzador de diferents cinefòrums al col·lectiu Ben Amics ja esmentat, va atorgar els següents premis: millor llargmetratge *Finn's girl* (*La chica de Finn*), producció canadenca, que també va aconseguir el premi de millor actriu per a la protagonista Brooke Johnson. El de millor actor fou per a Wilson Cruz per *Coffe Date* (*Cita para el café*), producció nord-americana. El curtsmetratge guanyador va ser *¡¡¡Todas!!!*, òpera prima del director mallorquí José Martret. El lliurament de premis va ser acompanyat d'imatges de les cintes premiades.

Finn's Girl

El patio de mi casa de Pilar Gutiérrez va aconseguir una menció especial, ja que, en paraules del jurat, tracta, des de l'humor i la frescor, els sentiments.

Com a clausura de cerimònia es va passar el documental *Vint anys de lluita*, de Jordi J. Ripoll, retrat de l'evolució de la lluita contra el VIH envers els vint anys de l'associació ALAS —Associació de Lluita Anti-Sida de Balears.

Però, encara és necessària la celebració d'un festival d'aquestes característiques? No es pot caure en un anacronisme en una societat tan avançada com la nostra? I mostrar només cinema que tracta aquestes temes no és una mena d'"enguetament" conscient?

Sembla que no, com comenta David Mataró al *Fancine* del mes de juliol: "la normalitat impera en la llibertat individual de triar i no ser jutjats... No era cinema combatiu, no era cinema de protesta, era cinema que parlava de normalitat, d'un nou concepte de família que comença i deu estar present a la nostra societat, de conjunció entre el món gai i el món heterosexual..."

Paral·lelament a Eivissa també s'ha celebrat, entre els dies 12 i 17 de juny al Cine Serra, on els premis a millor llargmetratge han coincidit. *Iguales*, de Javier de la Torre, ha estat premiat com a millor curtmetratge; René Alvarado, millor actor per *East Side Story (Historia del lado este)* de Carlos Portugal, producció nord-americana; i Maribel Luis, millor actriu pel curtmetratge *¡¡¡Todas!!!*, ja esmentat.

Justament va ser a Eivissa on va néixer fa cinc anys aquesta proposta, ja que, en paraules del seu director, "varen confluïr diferents factors de l'illa. El seu caràcter obert respecte de diferents tipus de vida, el fet de ser un dels destins favorits de la comunitat gai i lèsbica i la completa absència de certàmens de cinema independent de qualitat. El col·lectiu Ben Amics va afavorir-ne el pas a Mallorca". Considera important la realització d'un certamen d'aquestes característiques ja que "qualsevol esdeveniment cultural és necessari, ja hi ha diferents festivals d'altres temàtiques com, per exemple, el de drets de la dona i ningú no es

qüestiona l'existència de festivals dedicats a altres temes com l'antic festival de cinema de terror de Sitges. A més, actualment continua essent necessari, perquè, malgrat viure un moment privilegiat quant a legislació, de drets, encara en la nostra societat s'amaguen prejudicis. El que es pretén és una normalització, unir-se a la societat. I en aquest sentit la recepció ha estat bona, tot i constituir un públic molt heterogeni...

Hi ha certàmens similars a la resta del món: un dels més antics és el de Torí a Itàlia, també se'n ce-

lebra un a Londres, San Francisco... amb els quals pretenem estar en contacte.

En aquest moments ja es comença a donar forma a la quarta edició.”

¡¡¡Todas!!! va ser present a la II Setmana del Curtmetratge de les Illes Balears. Destaca per la valentia i iconoclàstia. Comença en clau de comèdia irreverent, però a poc a poc el drama s'introdueix en la vida de les protagonistes. El més destacat és la part del final, que s'inicia amb un clímax que acaba amb el crit d'auxili que fan servir les prostitutes transsexuals quan es troben en perill i que dona nom a la cinta.

A més, abans va ser vist al festival de Cannes a la secció oficial *The Short Films Corner* (La cantonada del curt), exhibició de compra-venda de curtmetratges. Una productora de Hollywood interessada en el projecte va proposar la seva inclusió a un DVD recopilatori de curtmetratges per a la seva venda i distribució a EUA.

Aquest curtmetratge ha estat considerat pel crític Jordi Minguell, a *El País* “un híbrid que molts de cinèfils esperaven entre John Waters i Pedro Almodóvar.”

José Martret, l'autor, reconeix aquest fet, per ell aquests dos directors són grans referents. Recorda l'època, durant l'adolescència, en què Pilar Miró va ser directora de televisió espanyola i es varen poder veure a la petita pantalla obres com *Matador*, *Entre Tinieblas*, i l'impacte personal que li varen provocar.

José Martret és un cineasta nascut a Mallorca, que va estudiar teatre a la nostra illa amb Leona di Marco —ha participat en diversos muntatges d'Estudi Zero— i a Madrid, a l'escola de Cristina Rota. Amb dos amics, Maribel Luis i Jorge Laguardia, va formar el grup Malas Lenguas. També va estrenar tres obres amb Secun de la Rosa i ha participat a diversos programes de televisió. El 2005, amb *Las Diabéticas Aceleradas* va col·laborar en l'obra *Esta noche viene Pedro*, homenatge a Pedro Almodóvar, i amb *La Terremoto de Alcorcón* va crear l'èxit d'internet, un dels primers *hits*, *Times goes by con Loli*, que va rebre més de sis milions de visites, i amb el qual varen iniciar una gira internacional per Nova York, Londres, Amsterdam, Brussel·les, Mèxic...

En l'actualitat col·labora al programa radiofònic *La Transversal* de Radio Nacional de España, i ha creat els vídeos que es projecten a l'espectacle *Precios Populares* de La Terremoto, dirigit per Antonia Sanjuan. En aquests moments prepara el seu pas al llargmetratge.

Per aquest director “el projecte del llarg era anterior, però preparar un llarg abans d'un curtmetratge era una bogeria. La història del llarg transcorre en una sola nit. Té relació amb la meua manera de fer cinema, però la temàtica és diferent, se sembla al meu curtmetratge a l'hora de mesclar humor i drama, hi ha també escenes fortes de sexe i violència, però en aquest cas es tracta d'una història coral sobre la gent que fa feina i sopa a un restaurant.” ■

¡¡¡Todas!!!

